

Utvecklingsförvaltningen

Biblioteket

Verksamhetsberättelse 2010

tyresö kommun

Årets verksamhet

Från 2010 är biblioteket gemensam avdelning med kulturenheten, kulturskolan m.fl. under namnet Tyresö bibliotek & kultur. Ledningsgrupp och samverkan är gemensam. Biblioteket fortsätter att vara den mest besökta verksamheten i kommunen. Alla kommuninnevånare, ung som gammal och gäster från andra kommuner är målgrupp. Huvudbiblioteket i Tyresö centrum och de två biblioteksfilialerna utvecklades i enlighet med uppställda mål och åtaganden. Flera serviceförbättringar gjordes och biblioteket bidrog på olika sätt till kommunens strategiska utvecklingsområden.

- Biblioteket utökade sitt öppethållande från 120 timmar i veckan vintertid till 125 timmar genom att ha obemannat öppet på Huvudbiblioteket i Tyresö centrum mellan 9-10 måndag till fredag. Utöver detta tog vi emot förskole- och skolgrupper på alla tre biblioteken utanför ordinarie öppettid ca 10 tim/vecka. Det totala antalet öppettimmar ökade från 5344 timmar 2009 till 5735 timmar 2010
- Biblioteket och servicecenter genomförde gemensamt förtidsröstningen av valet till den svenska riksdagen. Sammanlagt 9192 förtidsröster registrerades varav 7683 avlades på biblioteken
- Biblioteket erbjöd en ny service, "Boka en tjänst", där bibliotekets kunder kan boka individuell vägledning i hur man självbetjänar sig på nätet och använder kommunens och bibliotekets webbsida. Även vägledning till sociala medier och e-tjänster visas. 100 Tyresöbor bokades in och tillhandahöll individuell vägledning om en timma var, som var mycket uppskattad.
- Biblioteket fortsatte att utveckla sin nya interaktiva webbsida ARENA. Under september månad introducerade biblioteket dessutom en "app" – My Library för smartphones, som det första biblioteket i landet med denna tjänst.
- Fortsatt utveckling med nya medieformer. Tjänsten DAISY direkt startades där talbokslåntagare via biblioteket kan ladda ner ljudböcker direkt från TPB.
- Huvudbiblioteket i Tyresö centrum tecknade avtal med Swedbank och BABS, leasade kortterminal och startade möjlighet till kortbetalning för våra kunder.
- Under året avslutades projektet Läskonster som syftar till att på ett nytt sätt presentera och levandegöra läsoplevelser till skolbarn. Projektet rönt stort intresse och andra bibliotek gjorde studiebesök för att ta del av metoden som nu tillämpas i Tyresö.

Ytterligare att notera från 2010 är följande:

- En brukarenkät genomfördes med mycket gott resultat - 96 % nöjda kunder
- 2565 nya låntagare skrevs in 2010 mot 2506 st. 2009
- Medieplaneringsprojektet, för att förbättra mediabeståndets sammansättning fortsatte
- Distanstuderande som tenderade ökade från 13 st 2009 till 19 st 2010
- Läxläsningshjälp fortsatte på Huvudbiblioteket i samarbete med Röda Korset

Nyckeltal

Utlåningen av media minskade från 264 031 lån 2009, till 254 792 lån 2010
Besökssiffrorna för de fysiska besöken totalt ökade från 278 247 till 294 822
Webbesök räknade med ny exakt webbräknare för unika besök var 57 182
Antalet öppettimmar totalt 2010 ökade från 5344 till 5735 (+ 391 timmar)
285 barnaktiviteter/program för sammanlagt 6943 barn genomfördes.
(en ökning med 10 programaktiviteter och 817 barn)
Antalet bokningar av publika datorer uppgick under året till 19 923

Biblioteket redovisar sin fullständiga statistik till Regionbiblioteket Stockholm och till Kulturrådet i februari. Resulterar i två publikationer: ”Folkbiblioteken i Stockholms län i siffror” & ”Kulturen i siffror: Fokbiblioteken” Dessa publiceras i vår/sommar.

Utvalda nyckeltal ur dessa publikationer som biblioteket redovisar i Tyresö är:

År	Lån/innevånare	Besök/innevånare *	Öppettimmar
2009	6,24	6,57	5344
2010	6,00	6,91	5735

* exkl. webbesök

Ekonomisk uppföljning

VERKSAMHET Belopp i tkr (löpande priser)		REDOVISNING					BUDGET	Överskott (+) Underskott (-)
		2006	2007	2008	2009	2010	2010	2010
Bibliotek	Kostnad	15 087	16 069	16 874	17 000	17 502	17 188	-314
	Intäkt	1 043	762	818	952	823	821	2
	Netto	14 044	15 343	16 056	16 048	16 679	16 367	-312

Åtaganden & måluppfyllelse

Kultur- och fritidsnämnden har antagit bibliotekets lagstadgade biblioteksplan som tillsammans med bibliotekslagen utgör grund för långsiktiga mål och åtaganden inom bibliotekets verksamhetsområde. Särskilt mål från Kultur- och fritidsnämnden 2010 var att öka barnlånen med 5 %.

Bibliotekets åtaganden i enhetsplanen avseende verksamhetsåret 2010 var följande:

- Fortsätta bygga ut självbetjäning i biblioteken och via e-service på webbsidan
- Anpassa medieutbud efter vad kommuninnevånarna efterfrågar
- Öka mediaanslaget för barn- och ungdomslitteratur
- Inrikta en ökad del av medieanslaget mot Mp3 och elektroniska media
- Tillämpa flexibelt arbetssätt på alla enheter och bemanna efter behov
- På prov införa obemannat öppethållande med självbetjäning på förmiddagar 9-10 vintertid och 10-12 sommartid. Tillgång till biblioteksrummet & media.

Uppställda mål & åtaganden uppfylldes helt. Barnlånen ökade med 11,2 %

Bibliotekets har dessutom uppställda kvalitetsgarantier som är:

- *att böcker som inte finns inne kan reserveras och litteratur som saknas i Tyresö normalt kan inköpas eller beställas från andra bibliotek.*
- *att under ordinarie öppettid alltid bemanna biblioteken med kompetent personal*
- *att väntetiden på beställda media ur bibliotekets eget bestånd är högst en månad. Skulle vi behöva längre tid meddelas låntagaren om varför inom 10 dagar.*
- *att genom fjärrlån eller hänvisning till andra bibliotek komplettera med medier på de språk som inte finns representerade i biblioteket.*
- *att ge service till alla som efterfrågar bibliotekets tjänster - även för dem som t.ex. är rörelsehindrade eller i långvarig sjukdom och därför inte själva kan besöka biblioteket.*
- *att alla förskoleklasser, skolornas årskurs 2 och 4 samt grupper från barnavårdscentralen årligen bjuds in till boktips och specialvisning av biblioteket.*

Samtliga kvalitetsgarantier för år 2010 är helt uppfyllda.

Framtiden

Utvecklingen med ny teknik, självbetjäning via webb och efterfrågan på nya medieformer fortsätter. Detta attraherar nya låntagargrupper som tidigare inte efterfrågat bibliotekets tjänster. Vår interaktiva nya webbsida ARENA fortsätter vi att bygga upp och utveckla tillsammans med den nya tjänsten "My Library" för smartphones. Detta kommer att förbättra bibliotekets service avsevärt, främst mot den yngre målgruppen under 25 år.

Biblioteket kommer under 2011 att byta från streckkoder till RFID-teknik, som informationsbärande enhet i media och bibliotekskort,. Biblioteket undersöker möjligheten till ett bibliotekskort som är laddningsbart, även till andra kommunala tjänster.

En fortsatt omvandling av våra medarbetares tjänster och arbetsinnehåll fortsätter i takt med att självbetjäningen utökas och nya administrativa redskap tas i bruk.

Biblioteket fortsätter den lyckade satsningen "Boka en tjänst" för att erbjuda digital delaktighet för dem som riskerar att stå utanför samhällets webbinformation och e-tjänster. Vi fortsätter att erbjuda extra utökat öppethållande på förmiddagar även på sommaren med självbetjäning på biblioteket i Tyresö centrum 9-12.

Lars Andersson, Bibliotekschef
Tel: 08-5782 9411, Mobil: 070 488 94 11

Utvecklingsförvaltningen

Kulturenheten

Verksamhetsberättelse 2010

tyresö kommun

1. Årets verksamhet

Tyresö kultur består av kulturenheten inklusive föreningsgården, kulturskola och ungdomskaféet Bonza. Enheterna arbetar framförallt inom utvecklingsområdet god boendemiljö och livskvalitet. Huvuddelen av verksamheten riktas till barn. Även den verksamhet som sker i föreningsregi som riktas mot barn gynnas. För att ge god service förläggs verksamhet i olika kommundelar i den mån det är möjligt med tanke på publik- eller elevunderlag. Satsningar på kulturområdet innebär livskvalitet för tyresöborna, men meningsfull fritidssysselsättning är även ett led i kommunens förebyggande arbete som ger en trygg boendemiljö.

Verksamhetsåret 2010 bjöd en rad nysatsningar vid sidan av enheternas löpande verksamhet:

Avdelningen jobbade hela 2010 med ett **digitaliseringsprojekt** där man samarbetade över förvaltningsgränserna med att publicera befintligt material om kulturhistoriska miljöer på kommunens hemsida. Ytterligare material i form av bilder, dokument eller länkar kommer successivt att läggas ut. Under året har även ett projekt pågått i avsikt att få tyresöborna att dela med sig av sina kunskaper om kommunen under en gemensam portal på wikipedia. Arbetet har kommit igång och fortlöper under 2011. Kulturenheten gjorde under sommaren en kulturhistorisk förstudie av torpen vid Rundmar som kommunen köpt in av Stockholms stad. Under hösten gjordes en guidad cykeltur till dessa torp, och rapporten publicerades även på kommunens hemsida.

Kulturenheten tog 2010 över ansvaret för **arrangemang i slottsområdet**. En nyhet för i år var "Berättelser under träd" då man under tre ljumma augustikvällar kunde lyssna på sagor, myter och sanningar på Lilla Tyresö. Senare samma månad var det "Dragspel och visor på Notholmen" då bland annat Susanne Alfvengren uppträdde.

Den 1 mars fördes även kommunens ungdomskafé **Café Bonza** över till kulturenheten. Sedan dess har man haft 2926 besökare. Nytt för året var till exempel studioverksamhet och möten som arrangerats med demokratiberedningen.

En ny satsning för året var **teater för barn med särskilda behov**. Projektet genomfördes i samarbete med fritidsenheten och stadsbyggnadskontoret.

Under året arbetade en projektgrupp med representanter från stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret, Tyresö bostäder och kulturenheten tillsammans med arkitekterna för det nya trygghetsboendet vid Tyresö centrum. Medel för **offentlig utsmyckning** har avsatts i budgeten och kommer att användas till en del lös konst, belysning samt eventuellt en staty i utemiljön.

Under året har en **föreningsportal** byggts upp för att samla allt material på kommunens hemsida under en gemensam ingång. Kulturenheten har samarbetat med servicecenter, tekniska kontoret, fritids- och informationsenheten och portalen kommer att lanseras i februari.

I **konsthallen** arrangerades åtta utställningar under året. Sammanlagt 26 135 personer besökte konsthallen år 2010. Julsalongen hade även i år ett högt antal deltagare då 100 Tyresöbor lämnade in konstverk. Många ungdomar var också aktiva i konsthallen och bildverkstaden under året: I april visades utställningen ”Stygn av dagar och ljus” och barn från år 4 och 5 bjöds in att se utställningen och arbeta i bildverkstaden. Under hösten i samband med utställningen ”En försvinnande stig” bjöds elever i år 5 in och sammanlagt 240 barn deltog. Under våren kom också ungdomar från gymnasiet medie- och designprogram och byggde den årliga elevutställningen i konsthallen och under hösten gestaltade elever från Forellskolan sin hemkommun i ”Mitt Tyresö”.

Programverksamheten för barn är efterfrågad. Under året besöktes kommunen av professionella teatergrupper som spelade **offentlig barnteater** i olika delar av kommunen. Totalt 25 föreställningar spelades för 1356 personer varav cirka hälften barn. Inträde: 30 kr/pers, barn som vuxen.

Programverksamhet som vänder sig till **skolan** har under vårterminen bestått av tidsresor till forntiden i Alby för åk 3, där 650 barn från kommunens skolor levte forntidsliv. Alla elever i år 4 har fått träffa en författare på biblioteket och år 5 har bjudits in till visning och verkstad i konsthallen. Programmen har varit kostnadsfria för skolan.

I **samband med lov och storhelger** har kulturenheten haft skapande verksamhet. På sportlovet och höstlovet har kulturavdelningen erbjudit skapande aktiviteter som riktat sig framförallt till barn i skolåldern. Höstlovsaktiviteterna hölls i Kvarnhjulet som fylldes av allehanda aktiviteter – teater, pyssel, prova-på rockskola, musikproduktion, dans, berättande, instrument – medan sportlovsaktiviteterna hölls i programrummen i anslutning till biblioteken.

Tillsammans med fritidsgårdarna har kulturenheten anordnat **drogfria arrangemang för ungdomar**: Rock på Forellen och Hiphop i Kvarnhjulet under våren, Unplugged på Forellen samt två Dancejam under hösten lockade cirka 650 ungdomar.

Som ett led i att etablera området Kvarnhjulet genomfördes en **konserterie** i den stora samlingsalen Nyfors. Åsa Jinder, Monica Borrfors, årets kulturstipendiat konsertpianisten Elena Kaledina och heta rytmer med ”La banda menor” bjöds under året.

Nationaldagsfirandet förlades detta år utomhus i Tyresö kulturcentrum Kvarnhjulet. Cirka 150 personer ville vara med när kommunens nya svenska medborgare hälsades välkomna, tog del av utdelning av årets kulturstipendium, lyssnade på sång och musik och såg Kulturella folkdansgillet.

Tyresöfestivalen som arrangerades tillsammans med fritidsgårdarna den 3-4 september tog ett stort kliv framåt. Framträdanden av professionella och lovande amatörer varvades med idrottsaktiviteter. Artister som Erik Linder, Seth Engström, Dogge Doggelito, Neo spelade och sjöng. Lyckat var även att den nya skateparken invigdes på festivalen och att föreningslivet anslöt på bred front. På kvällen arrangerades knattedisco. Även de politiska partierna deltog med information och aktiviteter.

Medeltidsdagarna, lockade ca 6300 personer till två innehållsrika upplevelsedagar i kulturhistorisk miljö. Detta är ett arrangemang som genomförs över förvaltningsgränserna, med lokala näringsidkare och föreningar. Kulturenheten samarbetar med turistenheten och Lilla Tyresö, arbetscentrum och fritid, tekniska kontoret, servicecenter, svenska kyrkan, Hantverksgårdens vänner, Tyrold, Rundmars hästar med flera.

Detta år arrangerades två **författarbesök** – Helena von Zweigbergk (13 mars) och Maria Ernestam (20 november).

Under året genomfördes i samarbete med socialförvaltningen 13 musikprogram med professionella artister på våra **äldreboenden**. Ett extra uppskattat program var "Välkommen till folkparken" då Mia Poppe framträdde och Björkbackens innergård förvandlades till folkpark med lövad dansbana, kulörta lyktor och tombola. Av programmen var sju öppna för allmänheten. Evenemangen sågs av 645 personer på Björkbacken och Ängsgården.

Kulturenheten stödjer **föreningslivet** genom att marknadsföra deras offentliga arrangemang. Enheten stödjer även föreningarnas offentliga kulturarrangemang genom bidrag och genomför en del samarrangemang med föreningslivet. Några exempel är föredrag i samarbete med konstföreningen med arkitekten Alan Dilani om samspelet mellan design, hälsa, vetenskap och kultur och samarbete med hembygdsföreningen i form av föredrag om Möbelkonstens historia.

Föreningsrådet arbetar för att föreningarna ska få ökad möjlighet till insyn och påverkan. Tre kommunala tjänstemän är adjungerade; två från fritidsenheten och en från kulturenheten. Rådet arrangerar också kurser och utbildningar som gynnar föreningslivet. Under 2010 arrangerades en konferens och rådet var även samarbetspartner på Tyresöfestivalen.

Föreningsgården sorterar under kulturenheten. Under året har självservicen i lokalerna utvecklats genom ny teknik i form av inpasseringssystem. Detta tas i bruk under våren 2011.

I kulturskolans verksamhet deltog under året cirka 1008 elever i sång och spel, teater, dans, bild och musiklek. Vid årsskiftet 10/11 stod 300 barn och ungdomar som uppnått rätt ålder för att kunna bli antagna i kö till kulturskolan, vilket är en ökning med 18 barn. Kötiden var vid årsskiftet 10/11 för piano ca 1,5 år (1,5 år), gitarr ca 2 år (1,5 år) och slagverk 1,2 år (5 mån). Siffran inom parentes anger kötiden vid årsskiftet 2009/2010. Trenden är ett fallande intresse för träblåsinstrument och något ökande för bleckblås och stråk.

Kulturskolan genomförde konserter och elevframträdanden i varierande storlek, exempelvis Vårshowen i Forellen med dans, musik och teater 7-8 maj, Nationaldagsfirande, adventskonsert Bollmoradalens kyrka den 29 november och Julkonsert i Kvarnhjulet den 16 december. Under året samarbetade kulturskolan med Nacka musikskola och Huddinge kulturskola. Medeltidsdagarna var ett tillfälle när hela avdelningen arbetade tillsammans och även elever från kulturskolan deltog.

Kulturavdelningen har under året uppfyllt sina kvalitetsgarantier.

De **synpunkter** på verksamheten som inkommit har i stor utsträckning handlat om utemiljön kring Kvarnhjulet, man har synpunkter på skyltning, belysning och avsaknad av trevnad. Föräldrar och barn upplever området som otryggt. Föreningarna har också framfört synpunkter på utrustningen i de bokningsbara lokalerna. Många frågor av lokalhistorisk karaktär har inkommit och tillgång till ett lokalhistoriskt arkiv har efterfrågats. Önskemål finns om fler biljetter till offentliga föreställningar och kortare kötid till populära ämnen på kulturskolan. Oftast inkommer klagomålen muntligen, annars via e-post. Synpunkterna bemöts direkt och vägs in i planeringsarbetet för kommande år.

En elevenkät och en enkät som riktade sig till allmänheten genomfördes under året. De visade på att kommunens invånare är nöjda med verksamheterna. En tävling genomfördes också där allmänheten fick komma med förslag på vilken verksamhet man skulle vilja se i kulturcentrum Kvarnhjulet. En hel del spännande förslag inkom i både enkäterna och tävlingen.

2. Ekonomisk uppföljning

Kulturenhet

Ekonomisk uppföljning

VERKSAMHET Belopp i tkr (löpande priser)		REDOVISNING					BUDGET	Överskott (+) Underskott (-)
		2006	2007	2008	2009	2010	2010	2010
Kulturenhet	Kostnad	10 920	13 848	14 575	15 113	18 681	18 437	-245
	Intäkt	1 659	2 029	2 080	2 160	2 833	2 563	270
	Netto	9 261	11 819	12 495	12 953	15 848	15 874	26

Ekonomisk kommentar

Resultat: +26,5 tkr.

Fr o m 2011 ligger även kostnader för Naturskolan här.

3. Nämndens måluppfyllelse och åtagande

Mål:

Öka antalet besökare till kulturarrangemang som arrangeras av kommunen med 5%.

Antal besökare 2009: 38 400

Mål 2010: 40 300

Utfall 2010: 40 700

Målet är uppfyllt

4. Framtiden

Inom kulturområdet finns två starka trender som påverkar den verksamhet Tyresö kultur bedriver inom allmänskultur, kulturskola, ungdomskafé och naturskola (från januari 2011). Den ena är att samverka och uppnå synergieffekter, effektiviseringar, kunskapsutbyte och kanske ett bredare utbud. En annan är att digitalisera och därigenom tillgängliggöra, systematisera och öppna nya möjligheter.

Samverkanstrenden

En ny modell för regional fördelning av statliga kulturpengar ska snart sjasättas. I januari 2011 tar Kulturrådets styrelse beslut om de fem första kulturplanerna och har då som mål att fördela medel till fem landsting. Målet med den nya modellen är att skapa ett ökat utrymme för regionala prioriteringar och variationer. Modellen för regional kultursamverkan bygger till stora delar på utökad dialog mellan alla parter och kallas även ”koffertmodellen”.

Regional samverkan på kulturskoleområdet skulle kunna ge möjlighet att erbjuda undervisning som det i den enskilda kommunen inte finns tillräckligt underlag för. Det kan gälla riktad verksamhet till funktionshindrade, undervisning på udda instrument eller ensemblespel på hög nivå, eller kulturella uttryck från andra kulturer.

Barn och unga är en prioriterad grupp inom all bidragsgivning, så även skapande skola-projektet som från och med 2011 kommer att gälla hela grundskolan. Att som barn få möta en författare eller konstnär kan ge inspiration för livet. I den uppföljning som gjorts av kulturrådet konstateras att elevernas självförtroende och självkänsla har stärkts. Lärarna anser att de har fått en bredare repertoar av undervisningsformer. Skolhuvudmännen är utslutande positiva till den ökade samverkan mellan skolan och kulturskaparna. Insatserna har också bidragit till ökat engagemang och intresse för kultur bland elever och lärare. I Tyresö har Barn- och Utbildningsförvaltningen prioriterat annat arbete. Senast fick de beviljade ansökningarna i snitt 270 kr/elev, men konkurrensen väntas hårdna. Sammanlagt kommer närmare 150 miljoner kronor satsats på Skapande skola under 2011. Samverkansformerna med kulturlivets parter är viktiga, liksom att skolans elever har getts tillfälle att medverka i arbetet.

Medbestämmande och entreprenörskap präglar även verksamheterna i många av landets ”Ungdomens hus”. Som en konsekvens av detta har ungdomscoacherna i verksamheterna möjlighet att ge bidrag upp till några tusen kronor till projekt som drivs av ungdomarna.

Kulturutredningen (SOU 2009:16) föreslår en bredare syn på kulturpolitiken, i utredningen används begreppet ”aspektpolitik” för att beskriva kulturpolitikens betydelse inom utbildningspolitik, arkitektur, stadsplanering, nyföretagande mm. I detta sammanhang blir det extra intressant att Tyresö Naturskola från årsskiftet är organiserat under kulturenheten. Naturskolor har etablerat sig över hela landet och erbjuder fortbildning i hur läroplanernas strävansmål kan uppnås med hjälp av utomhuspedagogik. Naturskolans konkreta och upplevelsebaserade pedagogik bidrar till ökad förståelse för exempelvis hållbar utveckling och klimatförändringar. I Stockholms kulturhus har man integrerat dessa frågor i ett kombinerat kafé och konsumentupplysningscenter, det så kallade ”Ekoteket” där man har utställningar, föreläsningar och föredrag inom ämnet.

Digitaliseringstrenden

Under snart tio år har frågan om en digitalisering av biograferna varit aktuell. Den nya tekniken öppnar möjligheter såsom direktsända operavisningar i mycket hög kvalitet, fotbollsmatcher eller storbildskonferenser. På senare år har det formulerats en internationell standard för digitala anläggningar som biografägare måste ha om de i framtiden skall kunna visa nya filmer. Investeringskostnaden av dessa så kallade 2K-anläggningar är stora, cirka en halv miljon kronor. Under hösten 2010 meddelades att Kulturdepartementet ämnar ge 60 miljoner kronor i ett statligt investeringsstöd att fördelas under fyra år med start 2012. SF har tagit ett investeringsbeslut som fått till konsekvens att antalet traditionella så kallade 35-kopior drastiskt minskat för att ersättas med digitala kopior. Det är en utveckling som kommer att fortgå, och som redan hösten 2010 var märkbar även i Tyresö.

Även inom arkivområdet sker digitaliseringar av kommunarkiv, lokalhistoriska arkiv och kommunernas konstinnehav vilket medför att detta material görs tillgängligt för medborgarna. Sollentuna och Nacka är kommuner i regionen som har välutvecklade arkiv som är tillgängliga för allmänheten. Stockholms stad har genom bred samverkan mellan olika förvaltningar skapat en webbaserad plattform, ”Stockholmskällan”, som levandegör Stockholms historia och bidrar bland annat till kulturarvspedagogik och livslångt lärande.

Fritidsenheten

Verksamhetsberättelse 2010

tyresö kommun

Årets verksamhet

Fritidsverksamheten tillhör Utvecklingsförvaltningen där även kulturverksamheten, biblioteken och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ingår.

Syftet med Fritidsverksamheten är att skapa goda förutsättningar för meningsfulla aktiviteter, främst bland barn och ungdomar. Detta sker genom olika former av föreningsstöd samt ett engagemang för friluftsliv och rekreation

Fritidsenheten har under 2010 i samarbete med kulturavdelningen och kommunens föreningar fortsatt sitt nära samarbete med Tyresö Föreningsråd. Föreningens ändamål är att vara samarbetspartner för anslutna föreningar gentemot kultur- och fritidsenheten, kultur- och fritidsnämnden samt övriga kommunala förvaltningar. Syftet är att utveckla samverkansformer och brukarmedverkan mellan föreningslivet och kommunen. Därigenom planeras föreningarna få ökad möjlighet till insyn och påverkan.

Som ett steg i att utveckla föreningarnas styrelser och föreningsledare har under 2010 en fortsatt satsning gjorts på utbildning. I samarbete med idrottens studieförbund, SISU, har vi bland annat arrangerat en föreningskonferens som bjöd på intressanta föreläsningar om kreativitet och effektivitet samt utbildning i föreningslära.

Andra föreläsningar som erbjudits under året har varit:

- *Hur kan man förstå och hjälpa?* Om funktionshinder inom autismspektrum.
- *Livet en gång till!* Om rehabilitering och vägen tillbaka till ett nytt liv efter allvarlig skada.
- *Vad gör vi med barnen som inte gör som andra?* Om barn som snabbt tappar fokus och börjar bråka.

Andra utbildningar som erbjudits har varit Idrottsskador grundkurs, 2 stycken samt Idrottsskador, fortsättning.

Tyresö kommun har gjort flera insatser för att förbättra fritid och kulturutbudet för personer med funktionshinder. Bland annat genomfördes den stora Livsstilsundersökningen bland våra särskoleelever i Tyresö. Resultaten från dessa studier sammanfattas i en forskningsrapport, skriven av Ulf Blomdahl, forskningsledare på idrotts- och kulturförvaltningarna i Stockholms stad, och Stig Elofsson, docent vid institutionen för socialt arbete vid Stockholms universitet

Fritidsenheten har inventerat utbudet av fritid och kulturaktiviteter för funktionshindrade i Tyresö. Det resulterade i en katalog som togs fram av Tyresö kommun tillsammans med Haninge och Nynäshamns kommun. Katalogen vänder sig speciellt till barn och ungdomar som behöver extra stöd. Det är en samlad information om kultur- och fritidsaktiviteter i Tyresö med omnejd.

Tyresö kommun erbjuder gratis naturguidningar för allmänheten. Några av dessa guidningar är anpassade för personer med nedsatt rörelse förmåga.

Fritidskontoret och kulturenheten har inlett ett samarbete där teaterföreställningar har erbjudits för barn med särskilda behov.

Uthyrningsverksamheten på föreningsgården Kvarnhjulet har under 2010 legat på en mycket hög nivå. Lokalerna inrymmer modern utrustning och erbjuder konferensmöjligheter och festuthyrningar. Lokalerna är mycket ändamålsenliga.

Våra övriga kommunala anläggningar som fotbollsplaner, idrottshallar, gymnastik-salar, ishallar etc. står för en total bokningsfrekvens på över 70.000 timmar per år. I huvudsak är det våra barn- och ungdomsföreningar som står för den stora andelen.

På anläggningssidan invigdes i september Skatepark 135. Parken ligger vid Wättinge gårdsväg, nedanför Bollmoradalens kyrka och omfattar en skateplaza på totalt 700 m². Parken fick sitt namn efter en omröstning på webben där Skatepark 135 fick flest röster. 135 är de tre första siffrorna i Tyresös postnummer. Skateparken har planerats och ritats till stor del av engagerade och intresserade ungdomar från Tyresö i samarbete med kommunen. Parken som har en streetinriktning är byggd så att den med lätthet kan byggas ut ytterligare vid behov. Parken är också anpassad för personer med nedsatt rörelseförmåga.

Under hösten invigdes även ett nytt elbelyst motionsspår runt Barnsjön. Spåret har två sträckningar, 2.3 km respektive 3.5 km.

Projektet med Dalskolans nya idrottshall har också fortskridit. Anläggningen är en fullstor idrottshall med måtten 44 x 24 meter som specialanpassas för gymnastikträning med bland annat en 15 meter lång trampolinbana som är nedsänkt i golvet. Hallen specialanpassas för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Anläggningen invigs i mars 2011.

Nyckeltal

Fritid	Utfall 2009	Utfall 2010	Budget 2011
Antal deltagare i föreningslivet i åldrarna 7-20	9 220	9 300	9 350
- varav flickor	4 171	4 200	4 216
- varav pojkar	5 049	5 100	5 134

Ekonomisk uppföljning

VERKSAMHET Belopp i tkr (löpande priser)		REDOVISNING					BUDGET 2010	Överskott (+) Underskott (-) 2010
		2006	2007	2008	2009	2010		
Fritid (inkl nämnd)	Kostnad	36 367	12 146	23 307	28 484	22 703	23 886	1 183
	Intäkt	2 754	827	1 608	3 852	3 426	2 982	444
	Netto	33 613	11 319	21 699	24 632	19 277	20 904	1 627

Överskottet hänförs främst till lägre kostnader för ej aktiverade investeringar för idrottshallar. Vandrarhemmet redovisar en ökad beläggning vilket lett till högre intäkter samtidigt som kostnaderna ändå har begränsats.

Åtaganden & måluppfyllelse

Kultur- och fritidsnämnden

Mål 2010: - Skapa bättre förutsättningar för utövande av det fria spontana frilufslivet.

Alby Friluftsgård har utvecklat och förbättrat skyltning i och runtom området. Nya löparspår runt Barnsjön har färdigställs. Information kring badtemperatur och is- och skidspårförhållanden har intensifierats via kommunens hemsida.

Måluppfyllelse: målet är uppfyllt

Mål 2010: - Öka stödet till föreningarnas styrelsearbete och ledarrekrytering.

Samarbetet mellan kommunen och idrottens studieförbund SISU har under 2010 givit våra föreningar möjlighet att på hemmaplan utbilda sina medlemmar i föreningskunskap och ledarutbildningar.

Måluppfyllelse: målet är uppfyllt

Mål 2010: - Sprida kunskap om föreningslivets utbud som ett led i att medverka till en god nyrekrytering och ökning av antalet deltagare i föreningslivet.

Foldern ”Kul fritid i Tyresö” ges ut till alla barn i årskurs F-6. Här ges föreningslivet möjlighet att helt kostnadsfritt berätta om sin verksamhet.

Måluppfyllelse: målet är uppfyllt

Mål 2010: - Öka antalet deltagande ungdomar i föreningslivet.

Antalet ungdomar inom föreningslivet har ökat, om än ytterst marginellt.

Måluppfyllelse: målet är uppfyllt

Mål 2010: - Öka utbudet av fritidsaktiviteter för funktionshindrade barn och ungdomar.

Antalet ungdomar har ökat via verksamhet i Handbollsklubben Tyrold, Tyresö Fotbolls Förening, Trippel XXX (bowling), Tyresö Bordtennisklubb, Tyresö Bangolfklubb, Tyresö Ryttnäring, Bergfotens Innebandyklubb, Trollbäckens Scoutkår och Korpen via projekt Brännpunkten.

Måluppfyllelse: målet är uppfyllt

Åtagande 2010

Regelbundet genomföra träffar för föreningar med anställd personal samt arrangera föreningsträffar för föreningslivet en gång per år.

Genomfört.

Genomföra fortbildning och erfarenhetsutbyten för föreningarna.

Genomfört.

Genomföra föreningarnas dag tillsammans med föreningslivet i Tyresö.

Genomfört.

Tillhandahålla ändamålsenliga lokaler

Genomfört.

Kontinuerligt ge föreningslivet information via bland annat e-post, hemsida och informationsträffar.

Genomfört.

Utforma informations- och profilmaterial omkring fritidsenhetens verksamhet och utbud för allmänhet och besökare

Ej genomfört

Framtiden

Fortsatt stor tonvikt kommer att läggas på utbildning av föreningarnas ledare och styrelser då efterfrågan och behovet är stort.

Vidare kommer en större satsning ske på fritidsenheten inom området information. Detta kommer i första hand beröra fritidsenhetens hemsida via en Föreningsportal.